

מסורת הש"ס

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ב.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פ"ד מהלכות
שחיטה הלכה ד סמג
עשין סג טו"ש"ע י"ד סימן
א סמ"ק א ועיין ב"ב"ה:
ב ב מיי שם הלכה ה
טו"ש"ע שם סעי' ה:
ג ג מיי פ"א מהלכות
תמורה הלכה ז:
ד ד מיי שם הלכה א:
ה ה מיי פ"ח מהלכות
ערכין ה"ב:
ו ו מיי פ"ג מהלכות
נדרים הלכה כד כה
סמג לאוין רמב טו"ש"ע י"ד
סימן ג כ ע"פ (ג) [7]:

שיטת מקובצת

א אלא הכל מעריכין.
ב מחק מלת אלא: [ב] וישיא.
ה"ק הכל תורת תמורה:
ג קטן הודיע להפלות
ולפרש לשם מי נדר
ולשם מי הקדיש ואם
סמך: [ד] איצטרך
למיתני כדפרש ברש
תמורה: [ה] דילמא אתי
למטעי להכשיר שחיטתן:
ו נסתיקין כמו ברישא:

רבינו גרשום

הכל שוחטין ושחיטתן
כשרה. כלומר הכל
שוחטין משמע לכתחלה
ושחיטתן כשרה דאיבעד
וקשיא רישא לסיפא:
ההם כדקדקו טעם כלומר
[דאמור] לכתחלה: הכל
מעריכין. דאמר ערך פלוני
נותן הכל לפי שהוא אם בן
חמישים כבן חמישים אם בן
חדש כבן עשרים אם בן
חדש כבן חדש: וערכין
ריבול להעריך עצמן ונותן
ערכו הכל לפי המון [ה] וזה
הערך: נודרין. רשאי לומר
כמי פלוני עלי ונותן [דמי]
כמי עד נותן [דמי] ושמין
אותו כעבד: ונדרין. רשאי
לומר דמי עלי ונותן דמי:
טוב מזה ומזה שאינו
נדר כל עיקר. כלומר טוב
במי שנודר ומשלם ובמי
שנודר ואינו משלם. ואיזה
זה מי שאינו נדר כל עיקר
ונותן בלא נדר שמי שנודר
ואינו משלם חיישין שמו
וזה עובר בכל תאחר:

א נראה דל"ל לפי המון
ולפי זה הנערך כ"ל. ור"ל
לפי מה שהוא על שם או לא
אשר נדבשה הוא ערך אחר
כמש"כ בפ"ה.

הכל שוחטין. כל היכא דמני הכל כולו מיימי להו בשמעתא
קמיימא דעריכין [ג]. ומפרש הכל לאתויי מלא. והכל שוחטין
דמנתימין פליגי זה אמוראי בגמרא למר לאתויי טמא בחולין ולמר
לאתויי כותי או מומרי: [וולן. בגמרא] מפרש מאי וכולן: **גב' ושחיטתן**

כשרה דיעבד. בתמיה. וקשה רישא
דמשמע דהוא דאתריז מהכל לכתחלה
אתריז ואילו סיפא משמע דכי מרבינן
מהכל דיעבד מרבינן לה אכל לכתחלה
לא אתריז והא ליכא למימר כולה
מתנימין לכתחלה וחדא קמני דכיון
דתנא הכל שוחטין פשיטא דכשרה:
וכל הכל לכתחלה הוא. דתקשה לך
ולא תוכל לומר כולה דיעבד וה"ק
הכל תורת שחיטה נוהגת בהן שאם
שחטו אותן הפסולין דמרתריז תתא
שחיטתן כשרה: **הכל פלג ממירי.**

מי מנתימין למימר לכתחלה יציא בהמת
חולין אכל בהמת קדשים ויאמר זו
תמורת זו. הכל דתמורה מפרש התם
[ועריכין ג]. לאתויי יורש שממיר בקרבן אצוי
לאחר מיתת אצוי דהתם תנן אין
ממירין בשל אחרים: **עוב.** תם:
רע. בעל מוס: **הסא דקמני טעמא.**

דעקר להכל דרישא דלא תימנא לכתחלה
הוא אכל הכל שוחטין בדוכתיה קאי
דכל כמה דלא עקר ליה ותנא לא
שהו הפסולים רשאים לשחוט כדעקר
התם משמע לכתחלה רבינו והדר
מני ושחיטתן כשרה דמשמע דיעבד:
לא שהאדם רשאי. דכתיב לא יחליפנו
ורישא לה כל קאמר הכל שחטין תמורה
נוהגת בהם והא דתנא כרישא הכל
ממירין ואיצטרך ליה מו לפרושי לא
שהאדם רשאי כו' ולא נקט כרישא
לשון קזרה הכל שהמירו תמורתם

תמורה לשון התנאה הוא זה כמו הכל שוחטין הכל סומכין [מנחות ג]. הכל
חייבין הלכך הכא אע"ג דהואך להאריך לא שניה התנא את לשונו:
מומר. נתפסם השני ושמייה קדושות: **וסופג אם הארבעים**
משום לאו דלא ימיר: **הכל מעריכין.** התם [ועריכין ג]. מפרש לאתויי מופלא
סומך לאיש קטן היודע להפלות לשם מי מקדישין ואם סומך
לפרקו הוא כגון בן י"ב שנה ויום אחד דכיון קיימין אע"פ שעדיין
קטן הוא עד י"ג שנה ויום אחד: **מעריכין.** תורת מעריכין עליהם
שאם אחר ערכי עלי או ערך פלוני עלי נדרו קיים ואע"ג דקטן הוא
זה הנודר חייב ליתן כפי שנים של נערך והדמים קצוצין כפרשה [ויקרא כ]:
הכל נעריכין. יש להם ערך ואפילו מוכה שחין שאינו שוה כלום לימכר
בשוק יש לו ערך הכמוז כפרשה ואם אחר על עצמו ערכי עלי
או אחר על אחר ערך מוכה שחין זה עלי לא אמרינן הואיל דעמי עלי
אין לו ערך נמי אין לו: **הכל נודרים.** דמי עלי או דמי פלוני עלי.
והתם [ועריכין ג]. מפרש דאידי דבעי למיתני הכל נידרין תנא נמי הכל נודרים:
הכל נודרים. כל אדם שהוא כלום יש לו דמים ואם אחר דמי עלי או
אחר על אחר דמי פלוני עלי נותן לפי מה שהוא נמכר בשוק ואפילו היה
הנידר זה פחות מכן חדש ואחר דמי תינוק זה עלי יתן דמי ואע"פ
שאין פחות מכן חדש נערך ואם אחר ערכי עלי פטור מכלום שלא
נתנה צו תורה ערך דכתיב [ויקרא כ] ואם מן חדש ועד בן חמש
שנים דמים מיהא יש לו לפי שזיו ואם אחר בתורת דמים נותן
דמיו: **לא יהיה צד חטא.** הא אם תדור יהיה צד חטא: **עוב.**
אשר לא תדור. לעיל מנייה כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי
טוב אשר לא תדור שמה תדור ולא תשלם הכי מפרש ליה רבי
מאיר: **עוב מזה ומוה.** מנודר ומשלם ומנודר ואינו משלם: **שאינו**
נודר כל עיקר. שהרגיל בנדרים צא ליד לא יחל דכור [במדבר ז]: **רבי**
יהודה אומר טוב מזה ומוה נודר ומשלם. דהכי משמע טוב אשר לא
תדור משתדור טוב תשלם אכל משתדור ומשלם לא שהוא טוב מכלום:
ואפילו ר' יהודה לא קאמר אלא דאמר הרי זו. דאם מתה או נגנזה
אינו חייב באחריותה. אי נמי כיון דלפרשה מו לא הדר ביה:
אכל

והדר מיימי מדברי קבלה: **מזב** מזה ומזה שאינו נודר ב" עיקר. פ"ה דלעיל מנייה כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי
טוב אשר לא תדור שמה תדור ולא תשלם וקשה לר"ת דלא מיימי בגמרא ההוא קרא כלל ונראה לר"ת דכולי מלתא דריש מהאי
קרא דהוה ליה למיכתב טוב אשר לא תדור משתדור ואנא דיענא דמשתדור ולא תשלם קאמר אלא להכי קאמר ולא תשלם לגלויי על
משתדור דמשתדור כדרך הנודרין קאמר שנודרין ומשלמין כלאמר גבי שכיר ותושב צא זה ולימד על זה (קדושין דף ג):

הכל שוחטין. כתוב בהלכות ארץ ישראל דנשים לא ישחטו מפני
שדעתן קלות ואין נראה דלפילו בזמקדשין שוחטות לכתחלה
כדאמרין פרק כל הפסולין (וזהם דף לא): כל הפסולים ששחטו
דיעבד אין לכתחלה לא ורמיהי ושחט מלמד שהשחיטה כשרה כו'
ומשני הוא הדין דלפילו לכתחלה
אלא משום דבעי למיתני טמא
במוקדשים לכתחלה לא תנא נמי
ששחטו ולא קאמר משום דבעי למיתני
נשים דתנא להו כרישא אלא ודאי
משום דנשים שוחטות לכתחלה אפילו
במוקדשין והא דלא קמני הכל שוחטין
אחד אנשים ואחד נשים דקמני
בתמורה (דף ג). התם אצטרך

הכל

אשוחטין ושחיטתן כשרה כיון מחרש שומה
וקמן שמא יקלקלו את שחיטתן וכולן ששחטו
ואחרים רואין אותן שחיטתן כשרה: **גב' הכל**
שוחטין (לכתחלה ושחיטתן כשרה דיעבד
אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי
וכל הכל לכתחלה הוא אלא מעתה: **הכל**
במירין אחד האנשים ואחד הנשים ה"ג
דלכתחלה הוא והא כתיב לא יחליפנו ולא
ימיר אותו טוב ברע או רע בטוב התם
בדקתני טעמא לא שהאדם רשאי להמיר
אלא שאם המיר מומר וסופג את הארבעים
א לא **הכל מעריכין** ונעריכין נודרין ונידרין
הכי נמי דלכתחלה והוא כתיב וכו' תחדל
לנודר לא יהיה בך חטא וכתיב טוב אשר
לא תדור משתדור ולא תשלם ותניא טוב מזה
ומזה ישאינו נודר כל עיקר דברי רבי מאיר ר'
יהודה אומר טוב מזה ומזה נודר ומשלם ואפי'
רבי יהודה לא קאמר אלא באומר "הרי זו
אבל

ואם שחטו ור"ת מפרש דאין מוסרין לכן חולין לכתחלה לשחוט אפילו
כדי להשליך לנלצים דלמא אתי ללמיכלי שיעטו להכשיר שחיטתן
מתוך שיראו שמוסרים לכן כדפטר לקמן] שחיטתן מכסוי דלמא אתי
למימר שחיטה מעליהא היא ויחא השמה דכאין אחרים רואין אותן
ועסקין כרישא: **התם בדקתני טעמא.** פירש בקונטרס דעקר
ליה להכל דרישא דלא תימנא לכתחלה הוא ולשון דקתני טעמא לא
משמע כפירושו ומה שפירש נמי במסקנא גבי דאי דיעבד תרמי
דיעבד למה לי ואע"ג דבתמורה נמי מני והדר מפרש התם לא תנא
כי האי גוונא הכל ממירין ותמורתן תמורה גבי הדדי ואי משום לא
שהאדם רשאי להמיר משום דבעי לאסוקי וסופג אלא הארבעים
לאשמועינן דלוקין על לאו ויחא השמה דכאין אחרים רואין אותן
את הארבעים לחודה לא הוה ליה למיתני תרמי דיעבד דהוה מני
למיתני הכל ממירין והממיר סופג את הארבעים ועוד דכריש תמורה
(דף ג). פריך הכל ממירין לכתחלה ולא שהאדם רשאי להמיר דיעבד
ומשני התם רבי יהודה הכי קמני הכל מתפסים בתמורה א אחד שוגג
ואחד מויד והוה ליה לשנויי דתנא ליה משום וסופג את הארבעים
כדפירש בקונטרס כאן ונראה לרבינו תם דשינויא דהכא הוי כההיא
תמורה והכי קאמר התם דקתני טעמא דלהכי תנא הכל ממירין
דמשמע לכתחלה לאשמועינן שאפילו המיר בזמיר דהיינו לכתחלה
מומר דלא תימנא ארבעים ככתפיה וכשר כדאמרן בהמודה (מנחות פא).
וקשה לפירוש דבסוף פרק קמא דתמורה (דף י). משמע דמן
הדין ראי להיות תמורה בזמיר יותר מבשוגג דקאמר יהיה לרבות שוגג
כמוזד ויש לומר דלענין בהמה שתהא כשרה למזבח פשוט לן שוגג
יותר ממזיד אי נמי התם איירי בזמיר ולא אחרו ביה דלא הוו ארבעים
כתפיה וההוא מזיד פשוט לן יותר מבשוגג: **ו[סופג את הארבעים]**
וא"ת הוה ליה למימר וסופג שמונים דהא תרי לאוי כתיב לא יחליפנו
ולא ימיר ויש לומר דחד בשל חזרו כלאמר בתמורה (דף
ט). ובגון דאמר חזרו כל הרואה להמיר בזהמתו ימיר דבענין אחר
אין ממירין בשל אחרים והכי איתא בזה"ל בתמורה פ"ק[ס]:
ובת"ב טוב אשר לא תדור. מעיקרא מיימי מדברי תורה
הכי דלעיל מנייה כתיב את אשר תדור שלם ואפילו הכי
טוב אשר לא תדור שמה תדור ולא תשלם קרא כלל ונראה לר"ת דכולי מלתא דריש מהאי
קרא דהוה ליה למיכתב טוב אשר לא תדור משתדור ולא תשלם קאמר אלא להכי קאמר ולא תשלם לגלויי על
משתדור דמשתדור כדרך הנודרין קאמר שנודרין ומשלמין כלאמר גבי שכיר ותושב צא זה ולימד על זה (קדושין דף ג):